Lieta Nr.C15152313

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā , 2013.gada 11.septembrī

Jelgavas tiesas tiesnese N.Paņkiva,

izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrība „NORVIK BANKA" maza apmēra prasība pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs akciju sabiedrība (turpmāk – AS) „NORVIK BANKA" iesniedzis tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam aizdevuma pamatsummu Ls1033,12, līgumiskos procentus par kredīta izmantošanu Ls59,18, likumiskos procentus Ls196,64 un līgumsodu Ls691,49, kopā Ls1980,43 un tiesāšanās izdevumus, un noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no parāda pamatsummas.

Prasītājs savu prasību motivē ar to, ka 2006.gada 18.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.Z-4060/2006, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums EUR 5593 automašīnas Jeep Grand Cherokee, 1995. izlaiduma gads, šasijas numurs /šasijas numurs/ (turpmāk – transportlīdzeklis) iegādei, ar atmaksas termiņu 2010.gada 28.janvāris. Saskaņā ar 2006.gada 18.jūlija Komercķīlas līguma Nr.Z-4060/2006 noteikumiem, no Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošinājumam atbildētāja ieķīlāja par labu prasītājam sev uz īpašuma tiesību pamata piederošo transportlīdzekli. Prasītājs savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības izpildīja – izmaksāja atbildētājai aizdevumu par kopējo summu EUR 5593. Atbildētāja nav maksājusi prasītājam kredītu un procentus par kredīta izmantošanu Aizdevuma līguma un Maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar Aizdevuma līguma 2.3.2.punktu, prasītājam ir tiesības vienpusēji pirms termiņa izbeigt Aizdevuma līgumu un pieprasīt no atbildētājas pirms termiņa samaksāt prasītājam neatmaksātā kredīta pamatsummu, aprēķinātos procentus un līgumsodu, ja atbildētāja pārkāpj kādu no Aizdevuma līguma noteikumiem. Atbilstoši Aizdevuma līguma 3.1.punkta noteikumiem par katru Aizdevuma līguma 2.2.1. un 2.2.2.[punktā norādīto saistību izpildes kavējuma dienu atbildētāja maksā prasītājam līgumsodu 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

Norāda, ka 2009.gada 13.novembrī prasītājs nosūtīja atbildētājai brīdinājumu par 2006.gada 18.jūlija Aizdevuma līguma izbeigšanu un saistību izpildi, un atbildētāja tika informēta, ka Aizdevuma līgums tiek izbeigts ar 2009.gada 23.novembri.

Norāda, ka prasītājs izlietoja savu komercķīlas tiesību, proti, realizēja transportlīdzekli, un no realizācijas iegūtie naudas līdzekļi EUR 700 tika novirzīti šādi: ar transportlīdzekļa realizāciju un glabāšanu saistīto izdevumu apmaksai EUR 165,41 apmērā un atbildētājas saistību daļējai dzēšanai – uz 2009.gada 24.novembri aprēķinātā līgumsoda daļējai dzēšanai EUR 534,59.

Norāda, ka līdz prasības pieteikuma sastādīšanas brīdim, atbildētāja nav izpildījusi savus pienākumus, tādējādi atbildētājas saistības uz 2013.gada 8.janvāri ir Ls1980,43, tai skaitā: aizdevuma pamatsumma Ls1033,12, līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 28.februāra līdz 2009.gada 23.novembrim Ls59,18, likumiskie procenti par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 24.novembra līdz 2013.gada 7.janvārim Ls196,64, līgumsods par laika periodu no 2009.gada 28.marta līdz 2009.gada 23.novembrim Ls691,49. Norāda, ka atbildētāja pēdējo maksājumu veikusi 2009.gada 9.martā.

Prasību pamato ar Civillikuma 1319., 1321., 1326., 1327., 1330., 1587., 1590., 1591., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1934., 1943., 1946.pantu.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Prasītāja norādījusi, ka lietas iztiesāšana tiesas sēde nav nepieciešama (lietas 36.lapa).

Atbildētājai atbilstoši Civilprocesa likuma 250[21].panta prasībām prasības pieteikums un tam pievienoto dokumentu noraksti, kā arī paskaidrojuma veidlapas nosūtīti uz prasības pieteikumā norādīto adresi un ievietojot paziņojumu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis". Un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[22]panta prasībām atbildētājai izskaidrotas procesuālās tiesības.

Atbildētāja paskaidrojumus tiesai nav iesniegusi, kā arī nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250[21].panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā un pusēm savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Starp pusēm 2006.gada 18.jūlijā noslēgts Aizdevuma līgums Nr. Z-4060/2006, saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums EUR 5593 automašīnas Jeep Grand Cherokee iegādei ar atmaksas termiņu 2010.gada 28.janvāris (lietas 11.-14.lapa). Līguma 1.4.punktā noteikts aizņēmējas saistību izpildes nodrošinājums: aizņēmējas mantas komercķīla, saskaņā ar 2006.gada 18.jūlija Komercķīlas līgumu Nr.Z-4060/2006 (lietas 15.-16.lapa), kurš ir Aizdevuma līguma neatņemama sastāvdaļa. Līguma 1.3.punktā un 2.2.punktā atbildētāja apņēmās veikt ikmēneša maksājumus saskaņā ar grafiku (lietas 11.-14.lapa). Līguma 3.punktā noteikts, ka par termiņā neatmaksātu kredītu un procentiem aizņēmējam jāmaksā līgumsods 1% dienā, ko aprēķina no nesamaksātās summas.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītājs izsniedzis atbildētājai aizdevumu, ko apstiprina konta izraksti (lietas 18., 19.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa kā aizņēmies.

Civillikuma 1946.panta pirmā daļa nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Pamatparāda apmērs pierādīts ar lietā esošo maksājumu uzskatījumu un aprēķinu (lietas 23.lapa), jo nav apstrīdēts (Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa). Arī Civillikuma 1838.panta izpratnē samaksas pierādījums gulstas uz parādnieku. Atbildētāja parāda samaksu nav pierādījusi.

Tā kā samaksa nav pierādīta, tiesa atzīst, ka iestājies parādnieka nokavējums un prasītājam ir tiesības saskaņā ar pušu noslēgtā līguma 2.3.2.punktu vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt neatmaksāto aizdevuma pamatsummu, aizdevuma lietošanas procentus, kā arī līgumsodu.

No paziņojuma (lietas 20.-21.lapa) redzams, ka prasītājs, izmantojot pušu noslēgtā līguma 2.3.2.punktā noteiktās tiesības, vienpusēji atkāpjas no līguma ar 2009.gada 23.novembri.

Ar Jelgavas tiesas 2011.gada 8.marta lēmumu (lietas 22.lapa) atstāts bez izskatīšanas prasītāja pieteikums pret atbildētāju par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Prasītājs lūdz piedzīt procentus par aizdevuma lietošanu Ls59,18 apmērā. No lietā esošajiem dokumentiem redzams, ka prasītāja norādīto līgumisko procentu apmēru veido procentu maksājumi par laika periodu uz 2009.gada 23.novembri (lietas 23.lapa).

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

Tādējādi tiesa secina, ka atbildētājas pienākums maksāt prasītājam aizdevuma lietošanas procentus saskaņā ar pielīgto maksājumu grafiku ir par laiku līdz 2009.gada 23.novembrim, kad prasītājs atkāpies no līguma Ls59,18.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Līgumsodu Ls691,49 apmērā prasītājs pierāda ar aprēķinu (lietas 23.lapa). Tiesa secina, ka līgumsods aprēķināts saskaņā ar aizdevuma līguma papildus noteikumu 2.2.2. punkta nosacījumiem.

Tiesai nav pamata atzīt, ka būtu pārkāptas atbildētājas, kā patērētāja tiesības.

Pie apstākļiem, kad atbildētāja nav izteikusi nekādus iebildumus prasītājam vai arī tiesai Aizdevuma līguma apspriešanas sakarā, tiesai nav pamata uzskatīt, ka pušu par to pastāvētu domstarpības. Bez tam, kā secināms no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešā daļas ne katrs neapspriests līguma noteikums ir atzīstams par netaisnīgu. Par netaisnīgu līguma noteikumu uzskatāms tāds noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi.

Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Līdz ar to kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts, kā arī, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Civillikuma 1.pantā norādītais labas ticības princips nozīmē, ka katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses.

Līgumsods ir civiltiesību institūts ar divējādu dabu, no vienas puses tas ir saistības pastiprinājums, no otras puses līgumsods kļūst par atbildības izpausmi, ja pastiprinājums izrādījies nepietiekams (K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006., 115.lpp.).

Tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsods Ls691,49 apmērā vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā, ņemot vērā pieļautā kavējuma laiku.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1757.pants nosaka, ka, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tādējādi tiesa atzīst prasītāja prasījumu no atbildētājas par likumisko procentu Ls196,64, piedziņu par laika periodu no 2009.gada 24.novembra līdz 2013.gada 7.janvārim par pamatotu.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa atzīst prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu noteikti - seši procenti no simta gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu prasības apmierināšanas gadījumā proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai no atbildētāja piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi.

Prasītājs nomaksājis valsts nodevu Ls244,22 apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls17,71 apmērā, kas piedzenami no atbildētājas prasītāja labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu sprieduma labprātīgai izpildei atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 193.pantu un 250.^{25}pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (parāda samaksa veicama: AS „NORVIK BANKA" SWIFT: LATBLV22, konts: LV49LATB0000LIZINGLVL) pēc 2006.gada 18.jūlija līguma Nr.Z-4060/2006 pamatparādu Ls1033,12 (viens tūkstotis trīsdesmit trīs lati 12 santīmi), aizdevuma lietošanas līgumiskos procentus par laika periodu līdz 2009.gada 23.novembrim Ls59,18 (piecdesmit deviņi lati 18 santīmi), līgumsodu par laika periodu līdz 2009.gada 23.novembrim Ls691,49 (seši simti deviņdesmit viens lats 49 santīmi),likumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 24.novembra līdz 2013.gada 7.janvārim Ls196,64 (viens simts deviņdesmit seši lati 64 santīmi), kopā Ls1980,43 (viens tūkstotis deviņi simti astoņdesmit lati 43 santīmi), kā arī tiesas izdevumus Ls261,93 (divi simti sešdesmit viens lats 93 santīmi).

Noteikt akciju sabiedrībai „NORVIK BANKA" tiesības saņemt likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās, bet nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

/pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2013. gada 11.septembra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese N.Paņkiva